

Justitsministeriet
Forvaltningskontoret
Att. forvaltningskontoret@jm.dk
cc. chhe@jm.dk
trm@trm.dk

16. januar 2024

Vedr. jeres j.nr. 2021-00825 - lov om ændring om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven (Styrket beskyttelse af offentligt ansatte i sager om aktindsigt)

Trafiksekskaberne er glade for muligheden for at svare på denne høring, som er en genfremsættelse af et lignende forslag, som var i høring i sommeren 2021. Jeg kan henvise til trafiksekskabernes høringssvar fra oktober 2021, da synspunkterne stadig er gældende.

Hovedbudskaber er, at trafiksekskaberne opfordrer til, at Justitsministeriet i forbindelse med fastlæggelsen af den personkreds, der i givet fald opnår en bedre beskyttelse af deres privatliv, også inddrager trafiksekskabernes frontpersonale, f.eks. billetkontrollører. Billetkontrollørerne varetager en vigtig samfundsopgave og er med deres tilstedeværelse med til at sikre både tryghed og billetindtægter i den kollektive transport. Men det er desværre samtidig en opgave, som indebærer, at vores medarbejdere hver dag befinder sig i en udsat position. Vi håber derfor, at der vil blive set positivt på vores anmodning.

Det skal for god ordens skyld bemærkes, at alle seks trafiksekskaber har tilsluttet sig de nedenstående to uddybende høringssvar fra Movia og Midttrafik fra 2021.

Movias henvendelse til Justitsministeriet

Trafiksekskabet Movia har noteret sig med interesse, at Justitsministeren ønsker at se på muligheden for at begrænse aktindsigt i navne på særligt udsatte offentligt ansatte, jf. pressemeddelelse af 22. maj 2021.

Movia vil gerne opfordre til, at Justitsministeriet i forbindelse med fastlæggelsen af den personkreds, der i givet fald opnår en bedre beskyttelse af deres privatliv, også inddrager trafiksekskabernes billetkontrollører.

Som offentligt ejet trafiksekskab, der er direkte omfattet af offentlighedsloven og forvaltningslovens regler, behandler Movia et stadigt stigende antal anmodninger om aktindsigt. Gennem de seneste år har vi oplevet, at der i højere grad gøres brug af adgangen til såvel aktindsigt, som indsigt efter databeskyttelsesreglerne. Det betyder også, at navnene på vores ansatte oftere indgår i sager, hvori der anmodes om aktindsigt. Det gælder ikke kun i forhold til borgere, som ønsker aktindsigt i egne sager, men også i forbindelse med henvendelser fra pressen. Til illustration heraf, har Movia senest i marts og april 2021 to gange været nødsaget til at udlevere oplysning om navne på billetkontrollører til henholdsvis en borger og et medie, idet Ankestyrelsen underkendte Movias afgørelser om at undtage navnene fra aktindsigt.

Som udgangspunkt må man som offentligt ansat tåle, at ens navn kan blive videregivet. Hos trafiksekskaberne er der imidlertid især én personalegruppe, som er særligt udsatte i forhold til den opgave, de udfører på Movias vegne. Det er vores billetkontrollører, som varetager den myndighedsopgave, som trafiksekskaberne i medfør af lov om trafiksekskaber § 29 er pålagt; udførelse af billetkontrol og udstedelse af kontrolafgifter til kunder, som rejser uden billet.

Billetkontrollørerne varetager således en vigtig samfundsopgave og er med deres tilstedeværelse med til at sikre både tryghed og billetindtægter i den kollektive transport. Det er desværre samtidig en opgave, som indebærer, at vores medarbejdere hver dag befinder sig i en udsat position. På trods af mange forebyggende tiltag, herunder uddannelse i konflikthåndtering, brug af overfaldsalarm og bodycams m.v. opstår der dagligt konfliktfyldte situationer, og vores kontrollører udsættes ikke sjældent for vold og trusler af varierende karakter. Til illustration henviser vi f.eks. til følgende links til dokumentation for og illustration af de episoder, der kan opstå:

<https://nyheder.tv2.dk/video/UmVzcGVrdGxvc0pjYXlyNDExMTg>

<https://tv.tv2.dk/de-respektloese-danskere>

Også selvom der ikke er fremsat konkrete trusler, kan det opleves som grænseoverskridende i forhold til medarbejderens privatsfære at skulle tåle, at en utilfreds borger, kan få adgang til kontrollørens fulde navn og derved potentielt få kendskab til yderligere personlige oplysninger, som eksempelvis adresse og familierelationer m.v. Ønsket om tilbageholdelse af kontrollørernes navne er således ikke begrundet i et ønske om at undgå den gene, der for en offentlig ansat generelt kan være forbundet med, at vedkommendes navn bliver offentliggjort, men i behovet for at fastholde sikkerheden for denne medarbejdergruppe både inden for tjenesten og uden for tjenesten, så de kan være trygge ved at gå på arbejde.

Det følger samtidig specifikt af arbejdsmiljølovgivningen, at Movia som arbejdsgiver har en forpligtelse til at forebygge vold og trusler, såvel i som uden for arbejdstiden. Se hertil bl.a. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1504 af 4. december 2015 om arbejdsrelateret vold uden for arbejdstid <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2015/1504>, hvori der er fastsat pligter for arbejdsgivere til at forebygge arbejdsrelateret vold uden for arbejdstid.

Vi henviser i den forbindelse også til følgende anbefalinger i Arbejdstilsynets vejledning AT D.4.3-5 om arbejdsrelateret fysisk og psykisk vold, herunder trusler og anden krænkende adfærd, som borgere udøver mod ansatte: <https://at.dk/regler/at-vejledninger/vold-d-4-3/>.

Det fremgår af vejledningens pkt. 1, at opgaver i forbindelse med billetkontrol og arbejde i offentlige transportmidler er udpeget som risikoområder;

"1. Hvor forekommer arbejdsrelateret vold?"

Risiko for vold kan fx opstå i forbindelse med:

- Arbejdsfunktioner, hvor ansatte administrerer eftertragtede værdier, fx penge, medicin eller dyre eller let omsættelige varer, og hvor der derfor kan være risiko for røveri. Der kan fx være risiko for røveri ved arbejde i pengeinstitutter, i værdicentraler, ved pengetransporter, i butikker og

supermarkeder, på tankstationer, i døgnskiosker, ved taxakørsel eller ved transport af værdifuldt gods.

- Arbejdsfunktioner, hvor ansatte udfører en kontrol- eller magtfunktion. Det kan fx være ved arbejde i politiet, fængsler, kommunal administration, skoler, psykiatriske behandlingstilbud, flygtningecentre, ved billetkontrol i offentlige transportmidler og som parkeringsvagt eller pantefoged.

- Arbejdsfunktioner, hvor ansatte kommer i kontakt med potentielt udadreagerende eller voldsomme personer. Det kan fx være ved arbejde i bo- eller dagtilbud for mennesker, der er psykisk udviklingshæmmede, demente eller psykisk syge. Det kan også være ved arbejde på psykiatriske afdelinger, misbrugscentre, herberger, krisecentre, værtshuse, diskoteker, akutmodtagelser, i butikcentre, socialforvaltninger, offentlige transportmidler og ved arbejde i politiet, brandvæsen eller som ejendomsfunktionær.”

Vi henviser desuden til vejledningens pkt. 3.1, hvoraf følgende fremgår:

”Pligten til at planlægge og tilrettelægge, oplære og instruere i samt føre tilsyn med arbejdets udførelse gælder både i forhold til risikoen for vold i arbejdet og for arbejdsrelateret vold uden for arbejdstiden. Hvis der fx er risiko for, at ansatte bliver udsat for arbejdsrelateret vold uden for arbejdstiden, skal arbejdet planlægges og tilrettelægges, så risikoen er effektivt forebygget.

I mange tilfælde vil forebyggelse af vold, der finder sted i arbejdstiden, også kunne forebygge arbejdsrelateret vold, der finder sted uden for arbejdstiden. Fx vil en hensigtsmæssig konflikthåndtering mindske risikoen for, at borgere udøver vold mod ansatte, både i og uden for arbejdstiden. I nogle jobtyper vil det også være muligt at indføre særlige tiltag, der specifikt går ud på at mindske risikoen for, at ansatte udsættes for arbejdsrelateret vold uden for arbejdstiden. Det kan fx ske ved, at borgerne ikke får kendskab til de ansattes efternavne, så det bliver vanskeligere for borgerne at opspore de ansatte uden for arbejdstid. Instruksen kan i disse tilfælde være, at de ansatte ikke må bære synlige navneskilte med deres fulde navn eller på anden måde oplyse borgerne om deres efternavne. Tilsynet med arbejdets udførelse kan i dette eksempel ske ved, at ledelsen fører tilsyn med, at de ansattes efternavne ikke bliver oplyst til borgerne.”

Bl.a. for at sikre overholdelsen af disse forpligtelser, udfolder Movia store bestræbelser på at forbedre sikkerheden og styrke arbejdsmiljøet for kontrollørerne. Til illustration henvises til

https://www.moviatrafik.dk/media/7736/movia_samfundansvar_2019.pdf (navnlig side 21 og 22)
<https://www.moviatrafik.dk/presse/presse-og-nyheder?vis=934300088684210>

Tilbageholdelse af medarbejderes private oplysninger, herunder fulde navne, er en helt afgørende faktor i forhold til effektivt at forebygge risikoen for arbejdsrelateret vold og trusler uden for arbejdstiden, da det vanskeliggør en borgers mulighed for at opsøge eller forfølge den ansatte digitalt og/eller fysisk.

Det er Movias opfattelse, at borgerne som udgangspunkt bør have mulighed for at få indsigt i, hvem der har deltaget i behandlingen af deres sager hos offentlige myndigheder. I forhold til den myndighedsopgave, der handler om udstedelse af kontrolafgifter, er det dog vores opfattelse, at der ikke for denne afgørelsestype bør være betænkeligheder ved at tilbageholde identiteten.

Udstedelse af kontrolafgift er en forholdsvis summarisk afgørelse, som træffes på baggrund af kendte og simple regler og faktum. Kontrollørens medarbejder-ID vil altid fremgå af kontrolafgiften og sikrer, at Movia til enhver tid kender identiteten på den medarbejder, som har udstedt afgiften. Skulle der i en konkret situation opstå behov for udlevering af kontrollørens identitet, eksempelvis til politiet, vil Movia naturligvis altid medvirke hertil, inden for rammerne af lovgivningen. Der vil derfor efter vores opfattelse ikke opstå et retstab hos borgerne som følge af tilbageholdelse af navne på billetkontrollører. Samtidig eksisterer der gode klagemuligheder, idet borgeren har mulighed for at gøre indsigelse mod en kontrolafgift direkte til Movia, ligesom der er adgang til at klage til det godkendte ankenævn.

Vi bemærker desuden, at billetkontrollører allerede er omfattet af den personkreds, der i medfør af straffelovens § 119 om vold mod personer i offentlig tjeneste eller hverv, af lovgiver er tildelt en særlig beskyttelse, hvilket taler for også i denne sammenhæng at inddrage dem i en videregående beskyttelse af deres privatsfære.

Afslutningsvis kan vi til baggrund oplyse, at Movia for tiden beskæftiger ca. 70 billetkontrollører.

Supplerende fra Midttrafik vedr. privatansatte kontrollører

Midttrafik har med stor interesse noteret sig, at Justitsministeren vil se på muligheden for at begrænse aktindsigt i navne på særligt udsatte offentligt ansatte.

Midttrafik er som trafikselskab direkte omfattet af offentlighedsloven og forvaltningslovens regler, og oplever i stigende grad anmodninger om aktindsigt. Herunder specifikt anmodning om aktindsigt i navne og andre personhenførbare oplysninger for medarbejdere, der er knyttet til borgernære afgørelsessager. Det drejer sig særligt om sager vedrørende kontrolafgifter.

I forbindelse med afgrænsning af personkredsen for den påtænkte beskyttelse, opfordrer Midttrafik derfor til at de personer, der fysisk foretager billetkontrol for trafikselskaberne, herunder de ansatte der træffer afgørelse om pålæg af kontrolafgift, omfattes af beskyttelsen.

Hos Midttrafik har vi udliciteret opgaven med udførelse af den fysiske kontrol af billetter i bus, tog og letbane. Det er således et privat selskab med specialuddannet personale, der udfører selve kontrolopgaven i transportmidlet. Midttrafiks egne medarbejdere træffer på baggrund af kontrollen afgørelse om, hvorvidt der skal pålægges en kontrolafgift eller ej.

Midttrafiks organisering af opgaven med udførelse af billetkontrol og pålæg af kontrolafgifter tilsiger at både de privatansatte, og Midttrafiks egne administrative medarbejdere, der pålægger kontrolafgiften omfattes af beskyttelsen.

De privatansatte medarbejdere, der udfører den udliciterede opgave for Midttrafik er i forvejen omfattet af tavshedspligtsreglerne mv for offentligt ansatte, og det følger derfor naturligt, at de også i sammenhæng med aktindsigtsanmodninger skal være omfattet af samme beskyttelse som de offentligt ansatte kollegaer.

Som også anført af Movia, så varetager billetkontrollørerne en vigtig samfundsopgave og er med deres tilstedeværelse med til at sikre både tryghed og billetindtægter i den kollektive transport.

Det er desværre samtidig en opgave, som indebærer, at de hver dag befinder sig i en udsat position. På trods af mange forebyggende tiltag, herunder uddannelse i konflikthåndtering, opstår der dagligt konfliktfyldte situationer, og kontrollørerne udsættes ikke sjældent for vold og trusler af varierende karakter.

Desværre stopper denne adfærd ikke ved kontrollørerne, men finder også sted overfor de af Midttrafiks administrative medarbejdere, der træffer afgørelse om at kontrollen medfører udstedelse af en kontrolafgift. Disse medarbejdere oplever i stigende grad, at borgeren indtager en verbal truende adfærd overfor dem i forbindelse med meddelelse af afgørelsen, og at de samtidig søger om aktindsigt i medarbejderens private oplysninger.

Også selvom der ikke er fremsat konkrete trusler, kan det opleves som grænseoverskridende i forhold til medarbejderens privatsfære at skulle tåle, at en utilfreds borger, kan få adgang til medarbejders og kontrollørens fulde navn og derved potentielt få kendskab til yderligere personlige oplysninger, som eksempelvis adresse og familierelationer m.v. Ønsket om tilbageholdelse af medarbejdernes og kontrollørernes navne er ikke begrundet i et ønske om at undgå den gene, der for dem generelt kan være forbundet med, at vedkommendes navn bliver offentliggjort, men i behovet for at fastholde sikkerheden for disse medarbejdergrupper både inden for tjenesten og uden for tjenesten, så de kan være trygge ved at gå på arbejde.

Tilbageholdelse af medarbejderes private oplysninger, herunder fulde navne, er en helt afgørende faktor i forhold til effektivt at forebygge risikoen for arbejdsrelateret vold og trusler uden for arbejdstiden, da det vanskeliggør en borgers mulighed for at opsøge eller forfølge den ansatte digitalt og/eller fysisk.

Borgerne bør som udgangspunkt have mulighed for at få indsigt i, hvem der har deltaget i behandlingen af deres sager hos offentlige myndigheder. I forhold til den myndighedsopgave, der handler om udstedelse af kontrolafgifter, er det dog vores opfattelse, at der ikke for denne afgørelsestype bør være betænkeligheder ved at tilbageholde identiteten. Udstedelse af kontrolafgift er en forholdsvis summarisk afgørelse, som træffes på baggrund af kendte og simple regler og faktum. Kontrollørens medarbejder-ID vil altid fremgå af kontrolafgiften og sikrer, at Midttrafik til enhver tid kender identiteten på den medarbejder, som har foretaget kontrollen. Identiteten på den administrative medarbejder, der træffer afgørelsen om at udstede kontrolafgiften på baggrund af den udførte kontrol, er også kendt for Midttrafik. Skulle der i en konkret situation opstå behov for udlevering af kontrollørens eller medarbejderens identitet, eksempelvis til politiet, vil Midttrafik naturligvis altid medvirke hertil, inden for rammerne af lovgivningen. Der vil derfor efter vores opfattelse ikke opstå et retstab hos borgerne som følge af tilbageholdelse af navne på billetkontrollører og de administrative medarbejdere, der træffer afgørelsen. Samtidig eksisterer der gode klagemuligheder, idet borgeren altid har mulighed for at gøre indsigelse mod en kontrolafgift, ligesom der er adgang til at klage til det godkendte ankenævn.

Midttrafik har i dag tilknyttet 23 kontrollører, og beskæftiger 2 medarbejdere med udstedelse af kontrolafgifter.

Hvis der er opfølgende spørgsmål er I altid velkomne til at vende tilbage.

Med venlig hilsen

Lone Rasmussen

Sekretariatschef
Trafikselskaberne i Danmark

Direkte tlf.: 36 13 16 81

Mobil: 23 40 16 39

Mail: lor@moviatrafik.dk